

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในกระแสโลกาภิวัตน์ สังคมมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว มีการดิ้นรนแข่งขันกันสูงมาก ประชาชนจึงจำเป็นต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถและศักยภาพในด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอจึงจะสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมนั้นได้อย่างสมดุล การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งผู้มีหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้ มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจ องค์ประกอบของความเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขอย่างชัดเจน

การจัดการศึกษาไทยที่ผ่านมายังปรับตัวไม่ทันกับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยการบริหารและการจัดการศึกษา ถือเป็นกลไกสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้การบริหารและการจัดการศึกษาเป็นหมวดสำคัญหมวดหนึ่งที่จะต้องมีการปฏิรูปไปพร้อมๆ กันกับการปฏิรูปด้านอื่น ๆ โดยได้วางระบบโครงสร้างการบริหารที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์เชื่อมโยง และส่งเสริมการปฏิรูปด้านอื่น ๆ ทุกด้าน ทั้งในส่วนที่รัฐจัดการศึกษาเองและส่วนที่องค์กรประชาชนและทุกส่วนของสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตลอดจนกำกับ สนับสนุน ส่งเสริม การศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งของรัฐ เอกชน ห้างหุ้น ชุมชนและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545, หน้า 51)

โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้เด็กไทย และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ มีหน้าที่อบรมกล่อมเกลายาวชนของชาติให้มีความรู้ ความสามารถและเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ตลอดจนจัดบริการด้านต่าง ๆ ให้สนองความต้องการของผู้ปกครอง รวมไปถึงการจัดสภาพแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและมีมาตรฐาน เช่น อาคารเรียนที่ได้มาตรฐาน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีพร้อม มาตรฐานด้านห้องสมุด การจัดกิจกรรม การนันทนาการ การเอาใจใส่ของครู และการมีส่วนร่วมของนักเรียนและผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรเอกชนต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ คือ ความก้าวหน้าทางการศึกษาของนักเรียน การมีสุขภาพอนามัยที่ดี การเป็นพลเมืองที่ดี พร้อมทั้งจะนำพาประเทศไทยให้ยืนหยัดอยู่ได้ด้วย

ความสามารถในการแข่งขันและอยู่อย่างรู้เท่าทัน เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของความเป็นไทย (สุวรรณี แสงมหาชัย, 2539, หน้า 37)

โรงเรียนมีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล จึงมีความพยายามที่จะจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีคุณภาพ ที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา และให้ตรงกับความต้องการของผู้ปกครองให้มากที่สุด จึงต้องมุ่งมั่นบริหารโรงเรียนเพื่อความเป็นเลิศ โดยได้มุ่งจัดการบริหารให้มีคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management: TQM) มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพขององค์กร โดยความเชื่อพื้นฐานของการบริหารการจัดการคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) คือ ลูกค้าเป็นผู้กำกับคุณภาพและคุณภาพที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลในองค์กรได้เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อนำเสนอคุณภาพแก่ลูกค้า โดยมุ่งผลิตสินค้าหรือบริการให้มีคุณภาพที่ดีเพื่อนำเสนอคุณภาพแก่ลูกค้า หรือประชาชนผู้บริโภค ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าหรือประชาชนผู้บริโภค จึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารจะต้องเป็นผู้สร้างสรรค์คุณภาพให้เกิดขึ้นในองค์กรให้ได้ (สุธี สิทธิสมบูรณ์, และสมาน รังสิโยภฤกษ์, 2541, หน้า 148 - 149)

แนวคิดการบริหารจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) นั้นโรงเรียนจะเปรียบเสมือนเป็นผู้ผลิต ผู้ปกครองคือลูกค้า และนักเรียนเป็นผลผลิตที่ลูกค้ามีความคาดหวังในคุณภาพที่ต้องการ โรงเรียนจึงต้องพยายามหาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นที่ต้องการของผู้รับบริการและทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 (2) กำหนดให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมาตรา 9 (4) กล่าวถึงการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 40 กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

สถานศึกษาควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สุวิทย์ มูลคำ, 2543, หน้า 17 - 18) ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าโรงเรียนและชุมชนต่างก็มีบทบาทและความสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาซึ่งกันและกัน ระบบครอบครัวก็เป็นระบบทางสังคมระบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียน

การศึกษาขั้นพื้นฐานและความคิดเห็นของบิดามารดาหรือผู้ปกครองนักเรียนจะทำให้ทราบถึงความมุ่งหมายของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนและการพัฒนาบุตรหลานในอนาคต (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2545, หน้า 72)

โรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองสิงห์บุรี และในความดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีการจัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น การจัดการศึกษาของโรงเรียนจึงต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ปกครอง ซึ่งมักคาดหวังว่าโรงเรียนต้องมีการจัดการศึกษามีคุณภาพที่ตนพึงพอใจ และเลือกให้บุตรหลานเข้าเรียน ทางโรงเรียนเองก็ต้องมีการตรวจสอบตลอดเวลาว่า การดำเนินงานเป็นอย่างไร ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นที่พอใจของผู้ปกครอง เนื่องจากโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรีมีจำนวนมาก ประกอบกับมีการแข่งขันกันสูงในด้านวิชาการ โรงเรียนจึงต้องวางแผนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจ ผู้ปกครองจึงจะส่งบุตรหลานมาเข้าเรียน (กรมการปกครอง, 2542, หน้า 8)

เทศบาลเมืองสิงห์บุรี มีโรงเรียนอยู่ในสังกัด จำนวน 3 โรงเรียนคือ โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดโพธิ์แก้วนพคุณ) โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดเสฐียรวิวัฒนดิษฐ์) โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 3 (พรหมรวมมิตร) ได้กำหนดกรอบนโยบายด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดตามวัตถุประสงค์การจัดการศึกษาในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 – 2559 เพื่อให้เด็กปฐมวัยและเด็กที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีพัฒนาการที่สมดุลทั้งทางด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย สังคม ระดับความคิด ค่านิยมและพฤติกรรม ซึ่งเน้นวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเพื่อให้การจัดการศึกษาของท้องถิ่นดำเนินการตามความต้องการและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมการสนับสนุนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาทุกระดับตามศักยภาพและความสามารถของท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2545, หน้า 2)

แม้จะมีความพยายามดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพตามภารกิจของการจัดการศึกษาท้องถิ่นแล้วก็ตาม แต่ปัญหาที่พบก็คือ การตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนที่จะให้บุตรหลานเข้าเรียน ทั้งในระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มักจะเลือกโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือโรงเรียนสังกัดเอกชนที่มีชื่อเสียงในเบื้องต้น ส่วนผู้ปกครองที่จะเลือกโรงเรียนสังกัดเทศบาลจะมีจำนวนน้อยและมักจะเป็นตัวเลือกในอันดับท้าย ๆ และอีกปัญหาที่พบก็คือ จากผลการทดสอบระดับชาติ (national test: NT.) ปรากฏว่านักเรียนได้รับค่าการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (โรงเรียนอนุบาลสิงห์บุรี, 2541, หน้า 7) แม้ว่าโรงเรียนจะพยายามพัฒนาครู พัฒนาการจัดการเรียนการสอน จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาพัฒนาผู้เรียนก็ตาม ซึ่งโรงเรียนอาจจะยังมองไม่

เห็นสาเหตุอันแท้จริงที่เกิดแต่ผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบบุตรหลานโดยตรงอาจพบเห็น จุดอ่อน หรือข้อบกพร่องต่าง ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากที่ครูและผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติภายใน โรงเรียนพบเห็น

จากเหตุผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ลูกค้ำหรือผู้รับบริการของโรงเรียนมีความสำคัญ ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาก เพราะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากการจัดการศึกษาของ โรงเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเทศบาลสังกัด เทศบาลเมืองสิงห์บุรี ใน 5 ด้านโดยสังเคราะห์จากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ (2536, หน้า 4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 24) อุทัย บุญประเสริฐ, และจิราภรณ์ จันทร์สุพัฒน์ (2544, หน้า 13) คือ ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้าน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการบริการนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากการบริการจัดการทั้ง 5 ด้านดังกล่าว สอดคล้องกับขั้นตอนการบริหาร จัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) และมีความเป็นรูปธรรมที่ผู้ปกครองสามารถสังเกตได้ เต็มชัด ทำให้รับรู้ได้ว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านมามีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด โดยโรงเรียนจะนำผลที่ได้จากการวิจัยมาปรับปรุงแก้ไข และหาแนวทางวางแผนจัดการศึกษา ของโรงเรียนร่วมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจของผู้ปกครอง ซึ่งเป็น ประโยชน์กับคุณภาพของผู้เรียนที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของโรงเรียนและนำผลวิจัยไป พัฒนาการจัดการศึกษาของเทศบาลเมืองสิงห์บุรีต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรีที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรีที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ รายได้ประจำต่อเดือน ความสัมพันธ์กับโรงเรียน และการยอมรับในคุณภาพ ของโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบความพึงพอใจของชุมชนในเขตเทศบาลเมือง สิงห์บุรีที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองสิงห์บุรี ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการบริการนักเรียน และด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งทางโรงเรียนจะนำมาเป็นแนวทางในการกำหนด ทิศทางเพื่อวางแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความพึงพอใจชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรีให้มากที่สุดและยังเป็นประโยชน์ต่อเทศบาลเมืองสิงห์บุรี

ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสิงห์บุรีเพื่อสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้ คือ สมาชิกของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรี จำนวน 25,343 คน (สำนักทะเบียนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี, 2551, หน้า 81)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้มีจำนวนแน่นอน (finite population) การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จึงใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 394 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables)

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของสมาชิกของชุมชน สังกัดเทศบาลเมืองสิงห์บุรี จำแนกตาม

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 30 ปี
- 2) 30 – 39 ปี
- 3) 40 – 49 ปี
- 4) 50 – 59 ปี
- 5) สูงกว่า 59 ปี

2.1.3 ระดับการศึกษา

- 1) มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า
- 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
- 3) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง / อนุปริญญา
- 4)ปริญญาตรี
- 5) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.4 อาชีพ

- 1) พนักงานบริษัทเอกชน
- 2) ธุรกิจส่วนตัว / อิสระ
- 3) ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 4) รับจ้างทั่วไป
- 5) พ่อบ้าน / แม่บ้าน
- 6) อื่นๆ (ระบุ).....

2.1.5 รายได้ประจำต่อเดือน

- 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท
- 2) 10,001 – 20,000 บาท
- 3) 20,001 – 30,000 บาท
- 4) 30,001 บาทขึ้นไป

2.1.6 ความสัมพันธ์กับโรงเรียน

- 1) ผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองสิงห์บุรี
- 2) สมาชิกชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรี แต่ไม่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองสิงห์บุรี

2.1.7 การยอมรับในคุณภาพของโรงเรียน

- 1) ยอมรับมาก
- 2) ยอมรับปานกลาง
- 3) ยอมรับน้อย

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables)

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของชุมชนในเขตเทศบาลที่มีต่อการจัดการศึกษา ใน 5 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านวิชาการ

2.2.2 ด้านครูผู้สอน

2.2.3 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

2.2.4 ด้านการบริการนักเรียน

2.2.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในทางที่ดี เป็นไปตามความคาดหวังจากการดำเนินการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทำให้นักเรียนเกิด

พฤติกรรมอันพึงประสงค์ มีความเจริญงอกงามทุกด้าน มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความสนใจและเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนต่อไป

การจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาในทุกด้านให้บุคคลเป็นคนดีของสังคม มีความเจริญงอกงามในด้านความรู้ สติปัญญาอย่างยั่งยืน สามารถควบคุมอารมณ์และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีความสามารถในการแข่งขันกับสังคมอื่นในเวทีโลก และอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของโรงเรียนใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน 4) ด้านการบริการนักเรียน และ 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนี้

1. ด้านวิชาการ หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ หลักสูตร สื่อการสอน การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 1.1 เนื้อหาหลักสูตรที่สอนมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัย 1.2 การจัดห้องเรียนและรูปแบบการจัดที่นั่งที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน 1.3 โรงเรียนจัดเวลาเรียนแต่ละวันให้นักเรียนทำกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อพัฒนาความพร้อมของนักเรียน 1.4 โรงเรียนจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ 1.5 สื่อการเรียนการสอนมีคุณภาพและเพียงพอ 1.6 โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียน เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน 1.7 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติและค้นพบด้วยตนเอง 1.8 นักเรียนมีทักษะ สามารถนำวิชาที่สอนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 1.9 โรงเรียนจัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน และ 1.10 โรงเรียนจัดให้มีแฟ้มผลงานนักเรียน เพื่อประเมินผลตามสภาพจริง

2. ด้านครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่หลักในด้านกรเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 2.1 ครูมีความรู้ระดับปริญญาตรีทางการศึกษา 2.2 โรงเรียนได้พัฒนาครูผู้สอนให้มีบุคลิกภาพดี มีความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน 2.4 ครูอบรมสั่งสอน เสริมสร้างความรู้และทักษะแก่นักเรียนอย่างเต็มความสามารถ 2.5) ครูประยุกต์และปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอยู่เสมอ 2.6 ครูมีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์ 2.7 ครูให้ความรักและเมตตาต่อศิษย์อย่างเท่าเทียมกัน 2.8 ครูส่งเสริมและให้กำลังใจในการเรียนด้วยถ้อยคำและกิริยามารยาทที่ดีงาม 2.9 ครูให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนอย่างจริงใจและจริงจัง และ 2.10 ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียนและผู้ปกครอง

3. ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีสวยงาม ทำเลที่ตั้งเหมาะสม สะอาดร่มรื่น ปลอดภัยจากมลภาวะ และมีสถานที่พักผ่อนเพียงพอ ซึ่งประกอบด้วย 3.1 โรงเรียนมีที่ตั้งเหมาะสม 3.2 โรงเรียนมีพื้นที่และอาคารเรียนเพียงพอ 3.3

สภาพของอาคารเรียนมีความแข็งแรง มั่นคง ปลอดภัย 3.4 สภาพแวดล้อมของโรงเรียนร่มรื่น สวยงามและปลอดภัย 3.5 บริเวณโรงเรียนสะอาด มีที่ทิ้งขยะเพียงพอ 3.6 โรงเรียนจัดเครื่องเล่นสนามอย่างเพียงพอและปลอดภัย 3.7 โรงเรียนมีสนามให้นักเรียนวิ่งเล่นและจัดกิจกรรม กลางแจ้งได้อย่างเหมาะสม 3.8 ห้องเรียนจัดได้สวยงาม นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข 3.9 ห้องเรียนสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก และ 3.10 โรงเรียนมีห้องน้ำ ห้อง ส้วม สุขภัณฑ์ที่เหมาะสมกับนักเรียน

4. ด้านการบริการนักเรียน หมายถึง การจัดบริการและสวัสดิการ ได้แก่ งาน บริการสุขภาพอนามัย งานบริการอาหารกลางวัน งานแนะแนว และงานด้านความปลอดภัย ซึ่ง ประกอบด้วย 4.1 โรงเรียนจัดหาอาหารและน้ำดื่มที่ถูกหลักโภชนาการ 4.2 มีการสอนและ ปลูกฝังนักเรียนด้านสุขนิสัย เช่น การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร แปรงฟันหลังอาหาร การ ป้องกันโรคติดต่อ 4.3 มีการบริหารด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้นเมื่อนักเรียนเจ็บป่วยใน โรงเรียน 4.4 นักเรียนได้รับบริการตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ 4.5 ติดตามนักเรียนที่เจ็บป่วย ขาดเรียน ทางโทรศัพท์ และเยี่ยมนักเรียนที่ป่วยอยู่โรงพยาบาล 4.6 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม สุขภาพ เช่นการออกกำลังกาย และการให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อ 4.7 มีครูเวรหน้าประตูโรงเรียน คอยรับส่งนักเรียนอย่างเพียงพอ 4.8 จัดบริการรถรับ – ส่งที่มีความปลอดภัยทั้งสภาพรถ พนักงานขับรถและครูเวร และ 4.9 จัดให้มีประกันอุบัติเหตุให้กับนักเรียน

5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การดำเนินการที่สร้าง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ได้แก่ การเยี่ยมบ้านผู้ปกครอง การรายงาน ความก้าวหน้าของนักเรียน การประชาสัมพันธ์ข่าวสารและการจัดกิจกรรมในโรงเรียน ซึ่ง ประกอบด้วย 5.1 โรงเรียนอำนวยความสะดวกแก่ผู้ปกครองในการติดต่อภารกิจต่างๆ กับ โรงเรียนเป็นอย่างดี 5.2 โรงเรียนให้คำปรึกษาผู้ปกครองได้ตลอดเวลา ทั้งทางโทรศัพท์และมา พบเป็นการส่วนตัว 5.3 โรงเรียนจัดทำเอกสารเผยแพร่ข่าวสารและการดำเนินงานของโรงเรียน เช่น จุลสาร จดหมายข่าว แผ่นพับ เป็นต้น 5.4 โรงเรียนจัดประชาสัมพันธ์โรงเรียนและผลงาน ของนักเรียน 5.5 โรงเรียนจัดทำสมุดบันทึกการสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน 5.6 โรงเรียน เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนเช่น อาสาสมัครช่วยสอน การร่วมกิจกรรมในวัน สำคัญต่างๆ เป็นต้น 5.7 โรงเรียนได้จัดให้คณะครูเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นซึ่งกันและกัน ร่วมแก้ปัญหาและรับทราบความก้าวหน้าของนักเรียน 5.8 โรงเรียนจัด ประชุมผู้ปกครองเพื่อแนะนำโรงเรียนทุกต้นปีการศึกษา 5.9 โรงเรียนเชิญบุคคลอาชีพต่างๆ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นมาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียน และ 5.10) โรงเรียนได้ ให้ความช่วยเหลือ บรรเทาความเดือดร้อนของผู้ปกครองอย่างเป็นธรรม

ชุมชน หมายถึง ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรี ทั้ง 13 ชุมชน ซึ่งประกอบด้วย ชุมชนวัดสว่างอารมณ์ ชุมชนวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี ชุมชนวัดพรหมสาคร ชุมชนวัดโพธิ์แก้ว

นพคุณ ชุมชนวัดสว่างอารมณ์ ชุมชนชาวตลาดสิงห์บุรี ชุมชนบ้านบางแคใน ชุมชนบ้านบางแค
นอก ชุมชนบ้านบางกระบือ ชุมชนวัดหัวว่าว ชุมชนวัดโพธิ์ข้าวผอก ชุมชนวัดสังฆราชवास
ชุมชนวัดเสถียรวัฒนดิษฐ์ ชุมชนวัดดีกราชา

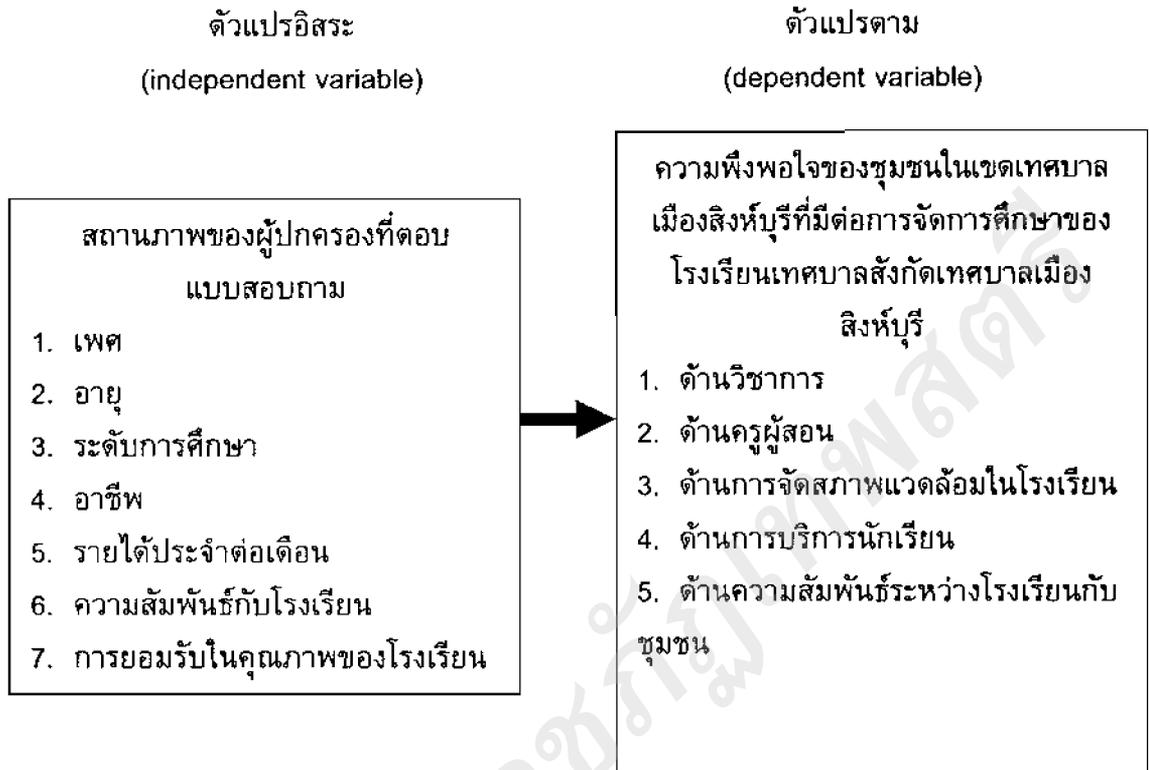
สมาชิกชุมชนในเขตเทศบาล หมายถึง สมาชิกชุมชนที่อยู่ในการปกครองของ
เทศบาลเมืองสิงห์บุรี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนเทศบาล หมายถึง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสิงห์บุรี กรมส่งเสริมการ
ปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

บุคลากรในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูจ้างสอน ของโรงเรียนสังกัด
เทศบาลเมืองสิงห์บุรี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกในชุมชนที่มีต่อการจัด
การศึกษาของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองสิงห์บุรี โดยใช้ขอบข่ายการบริหารงาน
โรงเรียนที่สามารถสังเกตเห็นหรือแสดงความคิดเห็นได้เด่นชัด 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้าน
ครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการบริการนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2536, หน้า 4; สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 24; อุทัย บุญประเสริฐ, และจิราภรณ์ จันทร์สุพรรณ,
2544, หน้า 13) ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ความพึงพอใจของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสิงห์บุรีที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองสิงห์บุรี ใน 5 ด้าน ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการบริการนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ประจำต่อเดือน ความสัมพันธ์กับโรงเรียน และการยอมรับในคุณภาพของโรงเรียน